

MASTIT

MEME LOBU YANGISI

süt veriminde azalma

sütün imhası

laboratuvar giderleri

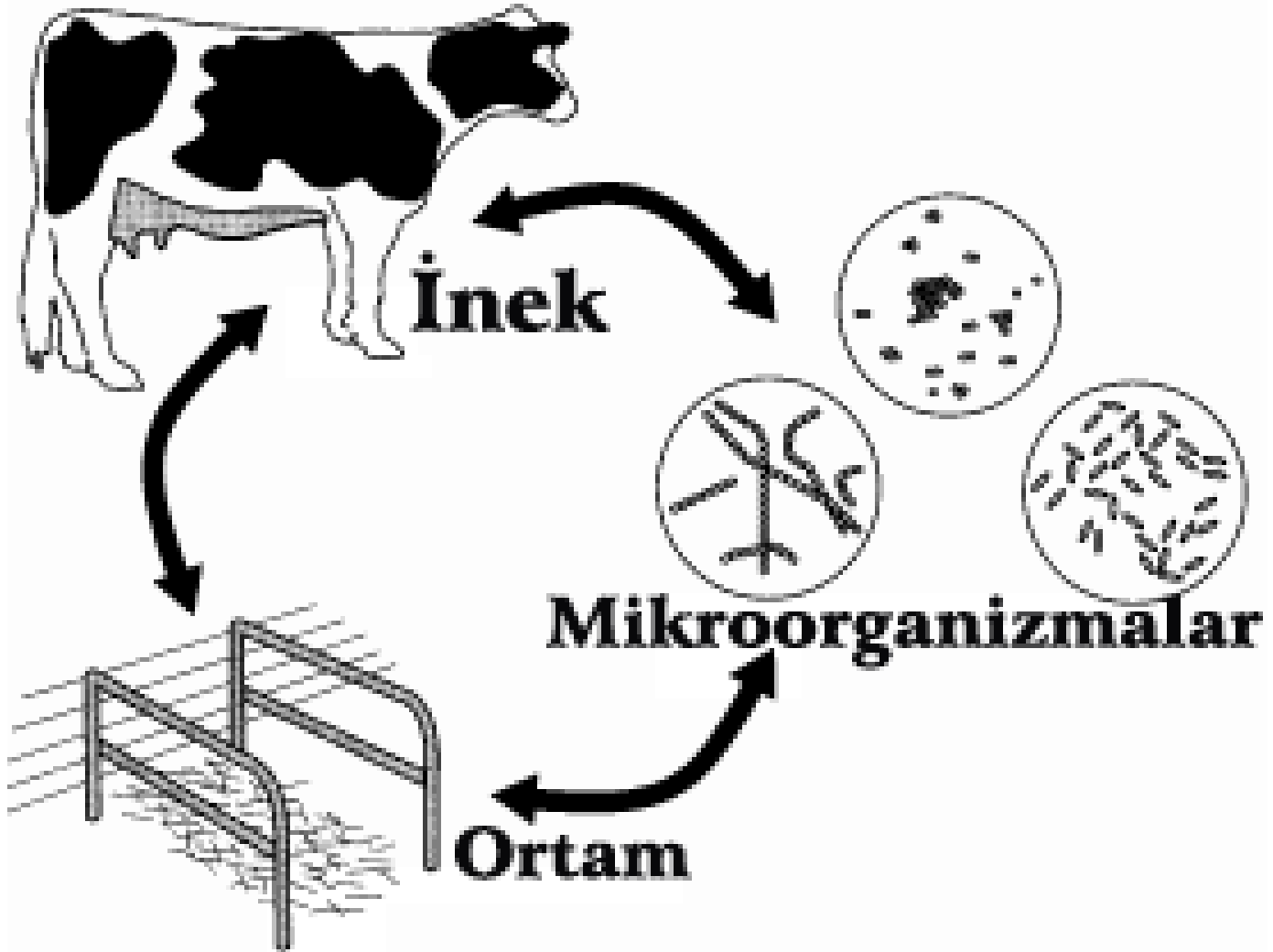
ilaç giderleri

vet.hek. giderleri

süt endüstrisinde
önemli ekonomik kayıp

- fonksiyonel meme lobunun kaybı
- hayvanın ölümü
- kalitesiz süt (SHS yüksek)
- sütte antibiyotik kalıntısı

Mastite neden olan FAKTÖRLER

Mastite neden olan MİKROORGANİZMALAR

BULAŞICI patojenler

Streptococcus agalactiae

Staphylococcus aureus

Mycoplasma bovis*

Corynebacterium bovis

(inek-inek)

infekte meme
sağım sırasında bulaşma
*solunum

Mastite neden olan MİKROORGANİZMALAR

ÇEVRESEL patojenler

Streptococcus dysgalactiae

Streptococcus uberis

Escherichia coli

Pseudomonas aeruginosa

Trueperella pyogenes

Klebsiella spp

Enterobacter spp

Serratia spp

Candida spp

Küfler

.....

ÇEVRESEL patojenler

(çevre-inek)

kontamine çevre (toprak,
atlık, gübre, su)

sağım sırasında ya da
sağımlar arasında bulaşma

Mastit oluşumunda KONAK faktörleri

* Memelerin ANATOMİK yapısında bozukluk

meme kanalı geniş-m.o. giriş-çıkışı kolay

* Meme-meme başı yaraları

* Yaş

* Laktasyon

* Süt verimi-ırk

Mastit oluşumunda ÇEVRE faktörleri

* iklim

(sıcak, soğuk, nem, rüzgar, sağanak yağış)

- somatik hücre sayısında artış
- insekt sayısında artış

meme başında kuruma, çatlama

çamurlu ortamda dışarıdaki m.o. sayısında artış

*Barınak

Serbest duraklı ahırlar

her inek → bağısız

yemleme, sulama, ahır içinde özel bir yemleme ya da gezinme yerlerinde; sağım işlemi ayrı bir bölümde yapılır

birbirlerine daha az zarar verirler

ıslak zeminle temas daha az

sağım işleri kolay

süt kalitesi yükselir

meme ezilmeleri hemen hemen hiç görülmez

Bağlı duraklı ahırlar

yem, su gereksinimi
sağım işlemi

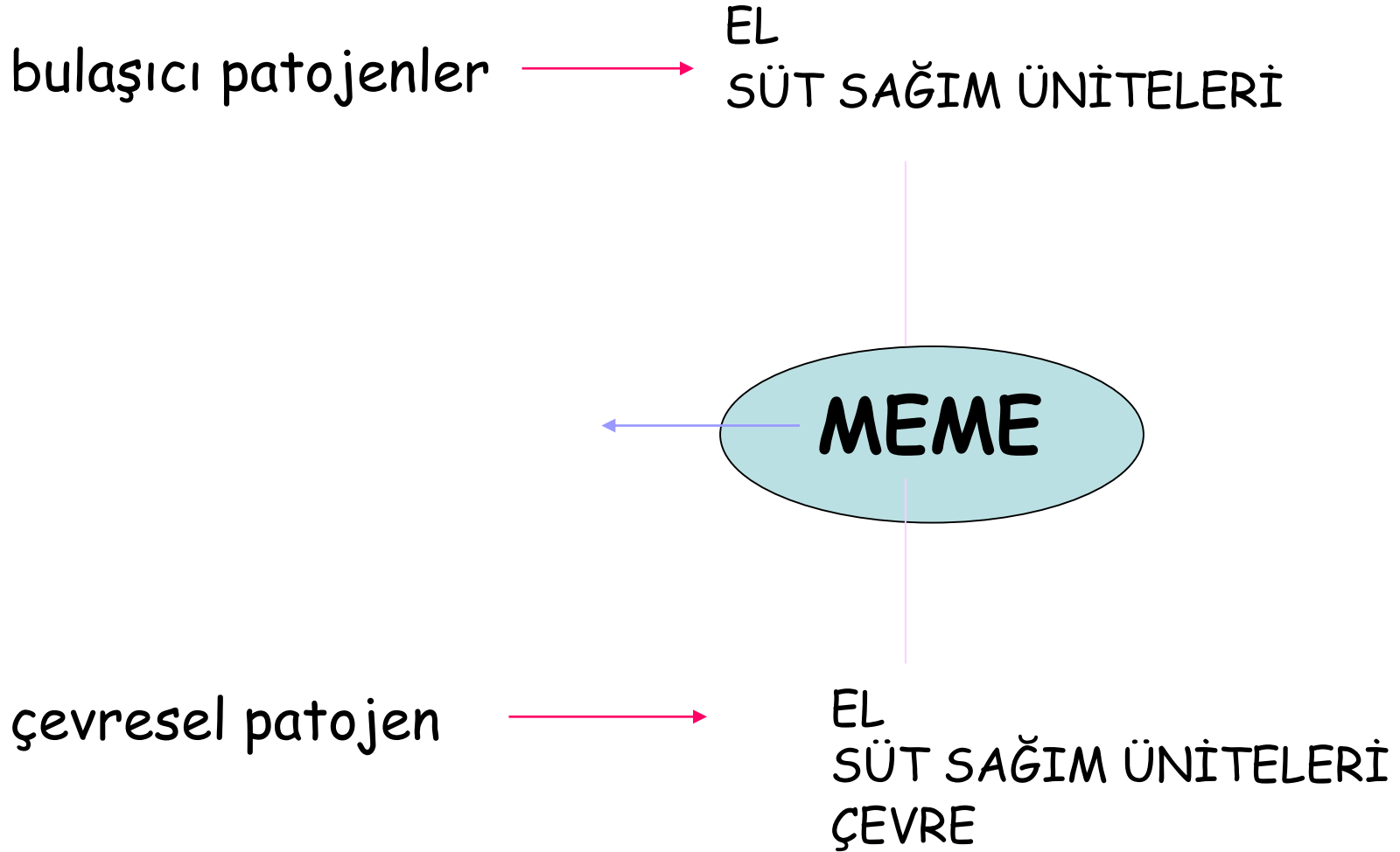
kendileri için ayrılmış
duraklarda olur

ayađa kalkma ve uzanma
sırasında hayvanların vertikal
hareketleri sınırlanır

* Hayvan yatağı-altlık !

- * Havalandırma → hava akımı, aşırı nem, ani ısı değişikliği
- * Stres → aşırı kalabalık, gürültü, düzensiz voltaj
- * Beslenme → hızlı diyet değişimleri, düzensiz rasyon
- * Sağım → aşırı vakum
süt bittikten sonra sağıma devam

Bulaşma

KLİNİK BULGULAR

SUBKLİNİK mastit

KLİNİK mastit

SUBKLİNİK mastit

- ◆ tüm mastit olgularının % 90-95' i
- ◆ semptom YOK

MEME ve SÜT normal görünümlü

- ◆ süt veriminde azalma (~ % 10)
- ◆ somatik hücre sayısında ARTIŞ (> 200.000/ml)

KLİNİK mastit

- ◆ tüm mastit olgularının % 5-10' u
- ◆ çoğunlukla çevresel patojenler rol oynar
- ◆ semptom VAR

MEMEDE YANGI
SÜTTE BOZUKLUK

+

sistemik bulgular

KLİNİK mastit

perakut - akut

İNEK-KOYUN-KEÇİ

- * iştahsızlık, ateş

MEME

- * şiddetli yangı
- * kızarıklık, şişkinlik, ağrı
- * damarlar dolgun, lenf yumruları şiş

SÜT

- * yapıda değişiklik

subakut - kronik

İNEK-KOYUN-KEÇİ

- * sağlıklı

MEME

- * hafif yangı
- * ağrı, sıcaklık yok/az
- * zamanla meme dokusunda sertleşme

SÜT

- * yapıda değişiklik

SÜTÜN yapısındaki değişiklikler

* PIHTI oluşumu

çevre damarlarında genişleme

damardan lökosit sızıntısı → süte karışma

* pH' da değişiklik

damar genişlemesi nedeniyle albumin, NaCl, NaHCO₃ geçişi

* Renk değişikliği

* Kokuda değişiklik

TANI

SUBKLİNİK MASTİT

Somatik hücre sayımı → 200.000/ml

KÜLTÜR

Somatik Hücre

Meme dokusundaki
epitel hücre

Kandaki lökosit

doku bütünlüğünde bozulma

SÜT

KLİNİK MASTİT

memelerin ve sütün klinik, kimyasal, hücresel ve fiziksel
+ bakteriyolojik muayeneleri

1- Memedeki değişiklikler

ŞİŞME, SICAKLIK, AĞRI

meme dokusunda sertleşme

2- Sütteki değişiklikler

RENK

PIHTI oluşumu

LÖKOSİT sayısının artması

→ LÖKOSİT miktarını saptayan indirekt testler

California Mastitis Testi (CMT)

Lökosit sayısının artışı

pH

KÜLTÜR

KORUMA

* HIJYEN

dođum bölümü veya padođu temiz ve kuru olmalı

* ELLER ve SÜT SAĞIM ÜNİTELERİ temiz olmalı
Her sađımda antiseptik ile dezenfeksiyon !!!!!!!

* SAĞIM ÖNCESİ ve SONRASI meme daldırma
solüsyonları ile meme başının dezenfeksiyonu (predipping)
(mikrop yükünü % 85 oranında azaltarak iyi bir sağım hijyeni sağlar)

* Sağım filtreleri incelenmeli

* SAĞIM !!!

- Sağım makinasının vakumunun sık sık kontrolü
- Hızlı (4-6 dk.) ve nazik sağım
- Bir düzen içinde (sağlıklı hayvandan klinik mastitliye doğru)
- Memelerde süt bırakılmaması
- Sakin ortam

* ALTLIK !!!

en az 10 cm kalınlığında KUM

talaş, sap-saman → kötü altlık

* ZEMİN

kuru, düz, temiz

batıcı-sivri cisim olmamalı

- * kuruya ayırma
- * kuruya ayırma döneminde 4 memenin de kuru dönem ilacı ile ilaçlanması
- * meme mühürleme- TEAT SEAL